

Дуст

Вячаслаў Ракіцкі

Дуст — ядавітае рэчыва для знішчэння шкодных вусякоў. І хоць гэтая атрута ўжо даўно забароненая для ўжывання, памяць пра яе моцна жыве ў народзе.

Вось і я ўспамінаю сваё маленства, калі мы, „піонеры советской страны“, крочылі бясконцымі калгаснымі палеткамі, і хто клізмаю, а хто венічкам пасыпалі капусту, бульбу, кукурузу шэрага колеру атрутаю. А часам, бавячыся, і адзін другога.

А ўзімку елі тую ж капусту з *дустам* — атрутаю, якая дзесяцігодзьдзямі не раскладаецца.

Пазьней мы ў разумным часапісе прачыталі, што нават у ільдах Антарктыды знайшлі *дуст*, які няведама адкуль туды патрапіў, і ён захаваў свае якасці.

Дзякуючы *дусту* засекі Радзімы поўніліся вітаміннай прадукцыяй. Зноў жа — дзякуючы яму, *дусту*, расла вытворчасць клізмаў і венікаў.

Дуст паўплываў на тэхнічны прагрэс: з’явілася сельгасавіяцця. Выплылі з аблокаў „кукурузнікі“, і на вусеняў і на людзей пасыпаўся з неба *дуст*..

Памяць фіксуе агітацыйны плякат: корчацца, дохнуць вусені, а над імі тры злавесныя літары: ДДТ, што на мове людзей простых і азначае *дуст*.

Дохлі вусені, калярадзкія жукі й птушкі. Савецкі народ аказаўся больш жывучым. Выжыў... І слова *дуст* ужывае цяпер ужо ў ядавітых жартах.

„*Дустам* іх пасыпаць, *дустам!*..“ — крычала сталага веку кабета на антыкамуністычнай акцыі ў Менску ў 90-м годзе. А зусім нядаўна ад сябра-ўкраінца я пачуў: „А вас Лукашэнка *дустам* яшчэ не спрабаваў?“ Падумалася: паспрабуе. Ні голадам, ні холадам, ні турмамі зламаць людзей не ўдаецца. *Дустам* трэба, *дустам!*

А ўвогуле, калі вяртаць камуну — дык з усімі яе атрыбутамі: і з дошкамі гонару замест заробкаў, і з палітінфармацыямі замест інфармацыі... І, натуральна, з *дустам*..

Працэс пайшоў. Вынік інтэграцыі з Усходам увасобіўся ў *дусьце*. Нядаўна на Камароўцы я пабачыў новы прэпарат:

ДУСТ

Кітайскі

супраць прусакоў

Душа

Сяржук Сокалаў-Воюш

Ува ўсіх славянскіх мовах слова *душа* гучыць падобна, бо паходзіць з пра-славянскай...

Шэсьць тлумачэнняў, а таксама 50 выказаў на слова *душа* падае Тлумачальны пяцітамовік беларускай мовы. У тлумачэннях — абавязковыя процістаўленьні: у навуковым і антынавуковым разуменьні, у рэлігійным і атэістычным. Паводле савецкіх энцыкляпедыяў, *душа* — гэта тое, чаго няма.